

CONSILIUL JUDEȚEAN BACĂU
COMPLEXUL MUZEAL "IULIAN ANTONESCU" BACĂU

CARPICA

XLIII

2014

<https://biblioteca-digitala.ro>

CARPICA

XLIII

FONDATOR: IULIAN ANTONESCU

Coperta I – *Întâlnirea dintre Bogdan cel Orb și Radu cel Mare* (Tehnică: ulei/pânză; 62,5 x 48,5 cm)

Lucrarea a fost realizată de către Constantin Lecca, în anul 1857, tematica istorică fiind frecvent abordată în perioada pașoptistă și în cea premergătoare Unirii.

Valoarea documentară și istorică este accentuată de prezența celor două drapele, al Moldovei (albastru-roșu) și al Munteniei (galben-albastru). Pictura lui Lecca îi are în centru pe domnii Bogdan al III-lea cel Orb și Radu al IV-lea cel Mare – care își strâng mâinile, dorind să arate înfrățirea dintre moldoveni și munteni.

Piesa de patrimoniu provine din colecțiile Muzeului Național de Artă al României și a fost transferată, în anul 1966, Muzeului de Artă din Bacău contribuind, astfel, la ridicarea pe simeze a expoziției permanente băcăuane.

(text Petronela Mihalcea, prelucrare digitală Dionis Pușcuță)

CONSILIUL JUDEȚEAN BACĂU
COMPLEXUL MUZEAL „IULIAN ANTONESCU” BACĂU

CARPICA

XLIII

Editura Magic Print
Onești – 2014

LUCRARE FINANȚATĂ DE: CONSILIUL JUDEȚEAN BACĂU

ISSN: 1013-4182

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC:

**Prof. univ. dr. Victor SPINEI – membru corespondent al
Academiei Române**

**Prof. univ. dr. Nicolae URSULESCU – Universitatea
„Alexandru Ioan Cuza” Iași**

**Prof. dr. habilitat Ion NICULIȚĂ – Universitatea de Stat a
Moldovei din Chișinău**

**Prof. dr. Ioan MITREA – președinte executiv, Fundația
Cultural-Științifică „Iulian Antonescu”**

**Prof. dr. Gheorghe DUMITROAIA – director, Complexul
Muzeal Neamț**

**Prof. dr. Dimitrie-Ovidiu BOLDUR – Complexul Muzeal „Iulian
Antonescu” Bacău**

**Prof. dr. Anton COȘA – Complexul Muzeal „Iulian Antonescu”
Bacău**

**Prof. Vilică MUNTEANU – director, Serviciul Județean Bacău
al Arhivelor Naționale**

**Prof. Lăcrămioara-Elena ISTINA – Complexul Muzeal „Iulian
Antonescu” Bacău**

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

***Redactor-șef:* Prof. Mariana POPA – manager, Complexul
Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău**

***Secretar științific:* Prof. dr. Dimitrie-Ovidiu BOLDUR**

***Membri:* Prof. dr. Anton COȘA**

**Prof. Iulian BUCUR – Complexul Muzeal „Iulian
Antonescu” Bacău**

***Tehnoredactare computerizată:* Prof. dr. Dimitrie-Ovidiu
BOLDUR**

CUPRINS

ISTORIE

Vasile Mărculeț, <i>Aspecte controversate din istoria Themei Paristrion (Paradounavon): guvernarea magiștrilor Basileios Apokapes și Nikephoros Botaneiates – o nouă interpretare</i>	11
Elena Chiaburu, <i>Despre clopotele și clopotarii din zona Bacăului – până la 1859</i>	21
Valentin Constantinov, <i>Bătălia de la Cornul lui Sas din anul 1612. Cauze, desfășurare și consecințe</i>	51
Valentina Samoilenco, <i>Constituirea și activitatea Adunării Deputaților nobilimii din Gubernia Basarabia (până la 1873 – regiune)</i>	81
Ioan Ungureanu, <i>Ioniță Sandu Sturdza – primul domnitor pământean urcat pe tronul Moldovei, după domniile fanariote</i>	99
Milandolina Beatrice Dobozi, <i>Ecouri moldave în „Gazeta Transilvaniei” (1838-1842) (II)</i>	117
Mircea-Cristian Ghenghea, <i>Marcu Feldman și „Gazeta română-evreiască” din Iași (1859)</i>	151
Laurențiu Chiriac, <i>Secularizarea averilor mănăstirești – premisă a modernizării statului român</i>	159
Fabian Doboș, <i>Cursul de religie în școlile catolice din Moldova la sfârșitul secolului al XIX-lea</i>	173
Cornelia Cucu, <i>Aspecte privind activitatea cercurilor culturale din județul Bacău la începutul secolului al XX-lea</i>	187
Elena Ungureanu, <i>Preocupări ale comunităților evreiești din județul Bacău pentru educarea copiilor preșcolari</i>	207
Alin Spânu, <i>Amintirile unor ilegaliști despre activitatea comunistă din Târgu-Ocna (1940-1944)</i>	217

HERALDICĂ

Anton Coșa, <i>Heraldică ecleziastică. Stema papală</i>	231
Anton Coșa, <i>Heraldică teritorială. Stemele localităților cu populație catolică din Moldova</i>	261

MEDALISTICĂ

Dimitrie-Ovidiu Boldur, <i>Medaliile Francisc Iosif I din colecția muzeului băcăuan</i>	281
---	-----

Dorel Bălăiță, Mihai Ceucă, <i>Istoria unei epoci într-un jeton de cafenea: jetoanele „Café Bursa – Avram Țiperman”</i>	287
---	-----

ETNOGRAFIE

Nicolae Teșculă, Josef Zielinski – <i>memorialist al vieții de meșteșugar în a doua jumătate a secolului al XIX-lea</i>	297
Dimitrie-Ovidiu Boldur, <i>Pivele din arealul etnografic al Bacăului în ultimul deceniu interbelic</i>	315
Lucian Lefter, <i>Colinda arhaică din județul Vaslui</i>	321

BIBLIOTECONOMIE, PERSONALITĂȚI, ARTĂ

Lenuța-Gabriela Ocneanu, <i>Epoca Luminilor pe rafturile Bibliotecii: cartea străină de secol XVIII la Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău</i>	337
Emil Păunescu, George G. Mateescu – <i>discipol și urmaș al lui Vasile Pârvan</i>	349
Liviu Suhar, <i>Vocabule despre poetica obiectului</i>	357

RECENZII

Anda-Lucia Spânu, <i>Vechi reprezentări grafice ale orașelor din România (Delia Voina)</i>	367
Anton Coșa, <i>Monografia satului Somușca (Mihaela Băbușanu Amalanci)</i>	371
Feodosia Rotaru, <i>Meșteșuguri tradiționale din județul Bacău. Portrete de meșteri (Iulian Bucur)</i>	377
Listă abrevieri periodice și listă prescurtări	381
Lista autorilor	383

CONTENTS

HISTORY

<i>Vasile Mărculeț, Controversial aspects of Theme Paristrion (Paradunavon) history: the rule of magisters Basileios Apokapes and Nikephoros Botaneiates – a new interpretation</i>	11
<i>Elena Chiaburu, About bells and bell makers in Bacau Area – up to 1859</i>	21
<i>Valentin Constantinov, Battle of the „Cornul lui Sas” from the 1612. Causes, actions and consequences</i>	51
<i>Valentina Samoilenco, The establishment and activities of the Assembly of Nobility Deputies from county (up to 1873 – region) Bessarabia</i>	81
<i>Ioan Ungureanu, Ionita Sandu Sturdza – the first native ruler acceded to the throne of Moldova, after the Phanariots</i>	99
<i>Milandolina Beatrice Dobozi, Moldavian echoes in „Gazeta Transilvaniei” (1838-1842) (II)</i>	117
<i>Mircea-Cristian Ghenghea, Marcu Feldman and „Gazeta română-evreiască” in Iași</i>	151
<i>Laurențiu Chiriac, Secularization of the monasteries estates – premise a Romanian state modernization</i>	159
<i>Fabian Doboș, Religion classes in the Catholic schools of Moldova at the end of the 19th century</i>	173
<i>Cornelia Cucu, Aspects regarding cultural debates that took place in the County of Bacau at the beginning of the 20th century</i>	187
<i>Elena Ungureanu, Preoccupations of the Jewish Communities from Bacău County towards the Education of Preschool Children</i>	207
<i>Alin Spânu, The memories of some old communists about the communist activity from Târgu-Ocna (1940-1944)</i>	217

HERALDRY

<i>Anton Coșa, Ecclesiastical heraldry. The Papal Coat of Arms</i>	231
<i>Anton Coșa, Territorial heraldry. The Coats of Arms of the localities with Catholic population of Moldavia</i>	261

NUMISMATICS OF MEDALS

<i>Dimitrie-Ovidiu Boldur, Francisc Iosif I medals from the collection of Bacau museum</i>	281
--	-----

Dorel Bălăiță, Mihai Ceucă, <i>The history of an epoch in a coffee house token: "Cafe Bursa-Avram Tiperman" tokens</i>	287
--	-----

ETHNOGRAPHY

Nicolae Teșculă, <i>Josef Zielinski – craftsman memoir in the second half of the 19th century</i>	297
Dimitrie-Ovidiu Boldur, <i>Fulling Machines from Bacau</i>	
<i>Ethnographic Area during the Last Inter-war Decade</i>	315
Lucian Lefter, <i>The Archaic carols in Vaslui county</i>	321

BIBLIOTECONOMY, PERSONALITIES, ART

Lenuța-Gabriela Ocneanu, <i>Enlightenment on the shelves of the library: book of 18th century at the Museum Complex „Iulian Antonescu” Bacau</i>	337
Emil Păunescu, <i>George G. Mateescu – Disciple and follower of Vasile Parvan</i>	349
Liviu Suhar, <i>Syllables about the object poetics</i>	357

REVIEWS

Anda-Lucia Spânu, <i>Old graphic representations of Romania cities (Delia Voina)</i>	367
Anton Coșa, <i>The monograph of the village Somusca (Mihaela Băbușanu Amalanci)</i>	371
Feodosia Rotaru, <i>Traditional crafts from county Bacau. Portraits of masters (Iulian Bucur)</i>	377
List of periodical abbreviations and list of abridgements	381
List of authors	383